

Lausunto

02.02.2026

Asia: VN/32927/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta ympäristönsuojelulain, vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain ja luonnonsuojelulain mukaisista tietovarannoista

Asian tausta ja valmistelu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa Helsingin kaupungilta hallituksen esityksestä eduskunnalle ympäristönsuojelulain, vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain ja luonnonsuojelulain mukaisista tietovarannoista. Lausunnon antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä huolehtiva Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö, jonka tehtäviin kuuluvat myös kaupungille siirretyt pilaantuneen maaperän viranomaistehtävät.

Nykytila: lainsäädäntö

Lausuntonne

-

Nykytila: käytäntö

Lausuntonne

-

Nykytilan arviointi

Lausuntonne

-

Keskeiset ehdotukset

Terminologia

-

Ympäristönsuojelulain tietojärjestelmä korvataan useilla eri tietovarannoilla

-

Ympäristönsuojelulain tietovarantosäätely

-

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain tietovarantosäätely

-

Luonnonsuojelulain tietovarantosäätely

-

Henkilötietojen suojaan liittyvän kansallisen liikkumavaran käyttö ja siihen liittyvät arvioinnit

-

Vaikutukset

Ympäristövaikutukset

-

Viranomaisvaikutukset: Toiminta ja palvelujen tuottaminen

Nykyisen lainsäädännön mukaan kuntien ympäristönsuojeluviranomaisella on velvollisuus lähettää valtion viranomaiselle tiedot vain siinä tapauksessa, ettei se pysty itse tallentamaan tietoja järjestelmään. Lakiesityksessä on esitetty, että tulevaisuudessa kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen tulee tallentaa tiedot ympäristönsuojelun tietovarantoon ja sen lisäksi lähettää samat tiedot LVV:lle. Tämä lisää kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen työtä merkittävästi. Sama koskee Helsingin tapauksessa myös maaperän tilan tietovarantoon toimitettavia tietoja.

Viranomaisille ei nykyisin ole olemassa järjestelmien välisiä rajapintoja, jotka mahdollistaisivat automatisoidun tiedonsiirron kuntien järjestelmistä tietovarantoihin. Mikäli ehdotuksen mukainen vaatimus tietojen toimittamisvelvollisuudesta säädetään, tulee valtion avata tarvittavat rajapinnat, jotta automaattinen tiedonsiirto on mahdollista.

Viranomaisvaikutukset: Tiedonhallinnan muutokset

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Tietosuoja-vaikutukset

-

Tietoyhteiskuntavaikutukset

-

Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

-

Vaikutukset eräisiin perusoikeuksiin

-

Ahvenanmaa

-

Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta

62 §. Seuranta- ja tarkkailumääräykset

-

85 a §. Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu

-

116 §. Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten

-

143 §. Ympäristön tilan seuranta

-

149 a §. Kansalliset päästöinventaarit ja -ennusteet sekä inventaarioraportit

-

197 §. Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

-

19 a luku. Tietovarannot ja tiedonhallinta

201 a §. Ympäristönsuojelun tietovarannon käyttötarkoitus

-

201 b §. Ympäristönsuojelun tietovarantoon tallennettavat tiedot ja tallennusvastuut

Näkemyksemme mukaan tiedonsiirron pitäisi voida hoitaa kunnan tietojärjestelmästä rajapinnan kautta ilman manuaalista lähettämistä. Tietovarantoja tulee kehittää rajapintaratkaisut mahdollistaviksi.

201 c §. Ympäristönsuojelun tietovarantoon muiden lakien nojalla tallennettavat tiedot

-

201 d §. Ympäristönsuojelun tietovarannon tietojen julkaisu yleisessä tietoverkossa

-

201 e §. Ympäristönsuojelun tietovarantoon liittyvät vastuut

-

201 f §. Viranomaisten oikeus saada ympäristönsuojelun tietovarannon tietoja maksutta

-

201 g §. Viranomaisten oikeus saada ympäristönsuojelun tietovarannon salassapidettäviä tietoja

-

201 h §. Maaperän tilan tietovarannon käyttötarkoitus

-

201 i §. Maaperän tilan tietovarantoon tallennettavat tiedot ja tallennusvastuut

Ehdotetussa säännöksessä tai sen perusteluissa ei esitetä syytä, miksi samat asiat pitää tallentaa tietovarantoon kunnan viranomaisen toimesta sekä lähettää Lupa- ja valvontavirastolle tallennettaviksi tietovarantoon. Tämä kaksinkertainen velvollisuus tulisi poistaa tai sen perusteita tulisi avata selkeämmin. Kuten aiemmin totesimme nykyisellään kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jolla on ympäristönsuojelulain 138 §:n mukainen toimivalta, tallentaa ja lähettää tiedot LVV:lle ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisista päätöksistä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta. Muista ympäristönsuojelulain 135 §:n mukaisista pilaantuneeseen maaperään liittyvistä asioista kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on tallentanut tiedot maaperän tietovarantoon, mutta ei ole erikseen toimittanut tietoja valtion viranomaiselle. Viranomaisille ei nykyisin ole olemassa järjestelmien välisiä rajapintoja, joka tarkoittaa lakiesityksessä ehdotetun mukaisesti merkittävää manuaalisen työn lisäystä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jolle on myönnetty ympäristönsuojelulain 138 §:n mukainen toimivalta.

201 j §. Maaperän tilan tietovarannon tietojen julkaisu yleisessä tietoverkossa

-

201 k §. Maaperän tilan tietovarantoon liittyvät vastuut

-

201 l §. Viranomaisten oikeus saada maaperän tilan tietovarannon tietoja maksutta

-

201 m §. Viranomaisten oikeus saada maaperän tilan tietovarannon salassapidettäviä tietoja

-

201 n §. Ilman epäpuhtauksien päästöjen tietovaranto

-

201 o §. Tietojen laatu

-

210 §. Salassapitovelvollisuus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

-

222 §. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä ja 223 §. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään talletettavat tiedot

-

240 §. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään talletettavat tiedot

-

Laki jätelain muuttamisesta

29 §. Jätteen luovuttaminen

-

118 a §. Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus elintarvikejätteestä ja 119 §. Kirjanpitoon sisällytettävät tiedot ja niiden käsittely

-

142 §. Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri

-

Laki merenkulun ympäristönsuojelulain 9 luvun 6 §:n 5 momentin muuttamisesta

9. luku. Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa

6 §. Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen

-

Laki ympäristövahinkorahastosta annetun lain 32 §:n muuttamisesta

32 §. Ympäristönsuojelun tietovarantoon tallennettavat tiedot

-

12 luku. Vesioikeudellinen yhteisö

2 §. Yhteisön jäsenyys ja jäsenluettelo

-

6 §. Vesiyhteisörekisteri

-

8 §. Yhteisön rekisteröinti ja tietojen tallennusvastuu

-

9 §. Tietojen merkitseminen

-

10 §. Oikeus saada tietoja

-

19 §. Yhteisön purkautuminen

-

18 luku. Erinäisiä säännöksiä

1 §. Ympäristönsuojelun ja luonnonsuojelun tietovarantoihin tallennettavat tiedot

-

2 §. Tietojen tallennusvastuu

-

3 §. Väyläviraston oikeus saada tietoja maksutta

-

19 luku. Voimaantulo.

21 §. Vesipäätösrekisteri

-

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Tarkoitus

-

2 a luku. Pohjavesialueet

10 d §. Pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelu

-

10 f §. Pohjavesialueen suojelusuunnitelman valmistelu

-

4 a luku. Merenhoidon järjestäminen

26 b §. Merenhoitosuunnitelma

-

5. luku. Erinäiset säännökset, tietovarannot ja tiedonhallinta

28 c §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon käyttötarkoitus

-

28 d §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tietosisältö

-

28 e §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tietojen tallennusvastuut

-

28 f §. Tietojen laatu

-

28 g §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tekninen toimivuus ja käytettävyys

-

28 h §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tietojen julkaisu yleisessä tietoverkossa

-

28 i §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon yhteisrekisterinpito

-

28 j §. Oikeus saada vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tietoja maksutta

-

28 k §. Oikeus saada vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon salassapidettäviä

-

8 luku. Eliölajien suojelu

73 §. Suurten petolintujen pesäpuiden suojelu

-

11 luku. Vapaaehtoinen ekologinen kompensatio

103 §. Luonnonarvojen tuottaminen

-

104 §. Päätös hyvityksen korvaavuudesta

-

106 §. Hyvittämistietojen saatavuus

-

13 luku. Luonnonsuojelun tiedonhallinta ja päätöksistä tiedottaminen

117 §. Luonnonsuojelun tietovaranto ja sen käyttötarkoitus

-

118 §. Luonnonsuojelun tietovarannon tietosisältö

-

118 a §. Tietojen tallentaminen luonnonsuojelun tietovarantoon

-

118 b §. Tietovarantoon liittyvät vastuut

-

119 §. Tiedon laatu

-

120 §. Tietojen luovuttaminen ja oikeus saada tietoja

-

121 §. Päätösten tiedoksi antaminen ja päätöksistä tiedottaminen

-

Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Lausuntonne

-

Lakiehdotus 1, Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta

62 §. Seuranta- ja tarkkailumääräykset

-

85 a §. Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu

-

116 §. Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten

-

143 §. Ympäristön tilan seuranta

-

149 a §. Kansalliset päästöinventaarit ja -ennusteet sekä inventaarioraportit

-

197 §. Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

-

201 a §. Ympäristönsuojelun tietovarannon käyttötarkoitus

-

201 b §. Ympäristönsuojelun tietovarantoon tallennettavat tiedot ja tallennusvastuut

-

201 c §. Ympäristönsuojelun tietovarantoon muiden lakien nojalla tallennettavat tiedot

-

201 d §. Ympäristönsuojelun tietovarannon tietojen julkaisu yleisessä tietoverkossa

-

201 e §. Ympäristönsuojelun tietovarantoon liittyvät vastuut

-

201 f §. Viranomaisten oikeus saada ympäristönsuojelun tietovarannon tietoja maksutta

-

201 g §. Viranomaisten oikeus saada ympäristönsuojelun tietovarannon salassapidettäviä tietoja

-

Lausunnonantajia pyydetään lausumaan siitä, onko pykälässä 201 g huomioitu oikeat viranomaiset ja mikä lakisääteinen tehtävä kunkin viranomaisen osalta on kyseessä?

Lausuntonne

-

201 h §. Maaperän tilan tietovarannon käyttötarkoitus

-

201 i §. Maaperän tilan tietovarantoon tallennettavat tiedot ja tallennusvastuut

-

201 j §. Maaperän tilan tietovarannon tietojen julkaisu yleisessä tietoverkossa

-

201 k §. Maaperän tilan tietovarantoon liittyvät vastuut

-

201 l §. Viranomaisten oikeus saada maaperän tilan tietovarannon tietoja maksutta

-

201 m §. Viranomaisten oikeus saada maaperän tilan tietovarannon salassapidettäviä tietoja

-

Lausunnonantajia pyydetään lausumaan siitä, onko pykälässä 201 m huomioitu oikeat viranomaiset ja mikä lakisääteinen tehtävä kunkin viranomaisen osalta on kyseessä?

Lausuntonne

-

201 n §. Ilman epäpuhtauksien päästöjen tietovaranto

-

201 o §. Tietojen laatu

-

210 §. Salassapitovelvollisuus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

-

Lakiehdotus 2, Laki jätelain muuttamisesta

29 §. Jätteen luovuttaminen

-

118 a §. Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus elintarvikejätteestä

-

119 §. Kirjanpitoon sisällytettävät tiedot ja niiden käsittely

-

142 §. Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri

-

Lakiehdotus 3, Laki merenkulun ympäristönsuojelulain 9 luvun 6 §:n 5 momentin muuttamisesta

9. luku. Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa

6 §. Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen

-

Lakiehdotus 4, Laki ympäristövahinkorahastosta annetun lain 32 §:n muuttamisesta

32 §. Ympäristönsuojelun tietovarantoon tallennettavat tiedot

-

12 luku. Vesioikeudellinen yhteisö

2 §. Yhteisön jäsenyys ja jäsenluettelo

-

6 §. Vesiyhteisörekisteri

-

8 §. Yhteisön rekisteröinti ja tietojen tallennusvastuu

-

19 §. Yhteisön purkautuminen

-

18 luku. Erinäisiä säännöksiä

1 §. Ympäristönsuojelun ja luonnonsuojelun tietovarantoihin tallennettavat tiedot

-

2 §. Tietojen tallennusvastuu

-

3 §. Väyläviraston oikeus saada tietoja maksutta

-

19. luku. Voimaantulo

21 §. Vesipääätösrekisteri

-

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Tarkoitus

-

2 a luku. Pohjavesialueet

10 d §. Pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelu

-

10 f §. Pohjavesialueen suojelusuunnitelman valmistelu

-

4 a luku. Merenhoidon järjestäminen

26 b §. Merenhoitosuunnitelma

-

5. luku. Erinäiset säännökset, tietovarannot ja tiedonhallinta

28 c §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon käyttötarkoitus

-

28 d §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tietosisältö

-

28 e §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tietojen tallennusvastuut

-

28 f §. Tietojen laatu

-

28 g §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tekninen toimivuus ja käytettävyys

-

28 h §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tietojen julkaisu yleisessä tietoverkossa

-

28 i §. Vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon yhteisrekisterinpito

-

28 j §. Oikeus saada vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon tietoja maksutta

-

28 k §. Oikeus saada vesienhoidon ja merenhoidon tietovarannon salassapidettäviä

-

Lausunnonantajia pyydetään lausumaan siitä, onko pykälässä 28 k huomioitu oikeat viranomaiset ja mikä lakisääteinen tehtävä kunkin viranomaisen osalta on kyseessä?

Lausuntonne

-

8 luku. Eliölajien suojelu

73 §. Suurten petolintujen pesäpuiden suojelu

-

11 luku. Vapaaehtoinen ekologinen kompensatio

103 §. Luonnonarvojen tuottaminen

-

104 §. Päätös hyvityksen korvaavuudesta

-

106 §. Hyvittämistietojen saatavuus

-

13 luku. Luonnonsuojelun tiedonhallinta ja päätöksistä tiedottaminen

117 §. Luonnonsuojelun tietovaranto ja sen käyttötarkoitus

-

118 §. Luonnonsuojelun tietovarannon tietosisältö

-

118 a §. Tietojen tallentaminen luonnonsuojelun tietovarantoon

-

118 b §. Tietovarantoon liittyvät vastuut

-

119 §. Tiedon laatu

-

120 §. Tietojen luovuttaminen ja oikeus saada tietoja

-

121 §. Päätösten tiedoksi antaminen ja päätöksistä tiedottaminen

-

Serenius Katariina

Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala, ympäristönseuranta- ja -
valvonta